

Con người vì sao không thấy tự tại?

Các bạn thân mến,

Sống trong đời, ai ai cũng khao khát Tự do, một thứ tự do bao gồm cả Thân và Tâm . Có được như thế thì trong lòng con người mới có thể sống tự tại, thoải mái và vui vẻ!

Các thuyết về cách sống hợp với sự lý viên dung của phương Đông, hay thuyết “đồng tiền có hai mặt” của phương Tây..., nếu được hiểu và hành thấu đáo sẽ giúp con người có tư duy cởi mở, khách quan và lý trí sáng suốt ngay từ lúc trong nhà trường. Kinh nghiệm cho thấy, người càng khách quan, càng có khả năng làm chủ thật sự của chính bản thân mình.

Nhưng một người có tự do về thân thể vẫn chưa chắc có được tự do về tinh thần. Ta thường sống trong không gian tưởng tượng của riêng mình, ta vẽ ra những rào cản, những ngục tù để giam mình vào đó bằng các quan niệm khác nhau, mà phần đông, những quan niệm này đều nhằm mục đích bảo vệ lợi ích cho bản thân, thậm chí gồm những dục vọng mong cầu luôn có được những thứ mình mong muốn. Tất cả mơ ước được cái này, không thiếu cái nọ...cũng chỉ vì để cung phụng cho “cái tôi” mà thôi. Nó sai khiến ta phục vụ nó hoài, khi có thứ này, nó lại vùi vỉnh cái khác không ngừng nghỉ. Biết rõ như vậy, ta mới có can đảm buông nó xuống là xong, là nhẹ...nhưng nói thì dễ, làm mới khó. Một khi ta muốn thay đổi chính bản thân mình, thì bất kể là cái tôi nào, ai nấy cũng đều trở nên cố chấp, ôm nó chặt cứng...và kết quả là không có gì thay đổi được cả. Cho nên vấn đề bắt đầu từ chỗ cố chấp này mà ra, mà đưa đến nỗi phiền dài dài, không sao mà sống an nhiên tự tại được.

Và tại sao con người hay cố chấp? Trình độ nhận thức càng thấp, tầm nhìn càng hạn hẹp thì tư duy sẽ càng thiếu cận, độc đoán, càng bị cứng nhắc vì họ chỉ có một chiều hướng suy nghĩ, họ tự cho rằng bản thân mình luôn suy nghĩ rất tỉ mỉ, cho đó là kết quả có được sau những “suy nghĩ cận kẽ sâu sắc”...Nhưng nếu lý luận ngược lại hoặc được nhìn từ một góc độ của người ngoài cuộc, thì sẽ thấy rằng mọi chuyện không hoàn toàn là như vậy!

Thí dụ trong một nhóm làm việc chung với nhau thì việc phối hợp công việc là việc phải có, có thể là vì nhiều mục đích lợi lạc khác nhau và các nhu cầu khách quan khác nhau. Về cơ bản thì phối hợp làm tốt công việc là cơ hội để mọi người cùng phát huy được hết khả năng của mình để hoàn thành công việc lợi ích cho nhóm và cho xã hội. Điều này không dính dáng gì đến việc ai đó muốn trở thành một lãnh đạo hay thậm chí là muốn giữ vị trí số một của mình trong nhóm.

Chúng ta cũng luôn thấy nhan nhản, có một số người cứ sống trong thế giới tưởng tượng của mình, họ rất mệt mỏi vì cứ suy bụng ta ra bụng người. Điển hình là khi họ gặp phải những ý

kiến bất đồng, họ rất nhạy cảm và cố chấp với quan điểm của bản thân, đâm ra tự phụ, không sẵn lòng đồng cảm với người khác, họ không thể nhìn lại bản thân mình và thay đổi góc nhìn một cách hiệu quả tốt chung được. Họ bị mắc kẹt vào thế giới chủ quan của mình và cho rằng ý kiến của người khác là một sự tấn công họ. Nếu khách quan, họ bỏ đi cái cố chấp này thì vụ việc sẽ trở nên thoải mái hơn nhiều.

Ngoài ra, cũng có những người vốn dĩ không cố chấp, nhưng khi họ học cao đến một trình độ nào đó thì họ có thể trở nên cố chấp. Họ hay cho rằng, bản thân mình rất có thành tựu, mình đứng ở địa vị lãnh đạo của một đoàn thể hoặc là chuyên gia trong một lĩnh vực nào đó, thì ngay lúc đó, lòng khiêm tốn cầu tiến ngày xưa của họ bị choáng ngợp bởi sự vinh quang đang bày trước mắt, và đôi tai ngày xưa từng lắng nghe những lời dạy, các ý kiến cầu tiến thì bây giờ đã bị những lời xưng tụng, xu nịnh lấp đầy để tự tạo cho mình một ảo tưởng: không ai giỏi như mình! Mong rằng những người này có chút khả năng nhảy ra khỏi vị trí hiện tại của mình để ngắm thế giới rộng lớn với mọi góc nhìn, họ sẽ thấy rằng, người này giỏi thì cũng có người khác giỏi hơn, ngoài bầu trời này còn có biết bao là bầu trời khác nữa.

Cho nên, càng cố chấp, càng sống với cái tôi thì nội tâm càng đóng kín, càng từ chối học hỏi, thông cảm và lắng nghe...rồi sẽ rơi vào cái vòng luẩn quẩn vì thiếu khả năng sẵn sàng đồng điệu, thấu hiểu...và càng trở nên cố chấp nhiều hơn.

An ủi cho cuộc đời, đâu đó vẫn luôn có một vài ngôi sao chiếu sáng trên bầu trời đen tối, đó là những người càng học nhiều thì lại càng hiểu được rằng tri thức là vô biên, họ sẽ càng khiêm tốn và khách quan hơn. Họ có khả năng quan sát thế giới với tâm thế thoải mái, đón nhận những cái hay, cái lạ, có khả năng thông hiểu nhìn nhận sự thật, họ cũng không lo lắng về những gì người khác làm có phải là nhắm vào mình hay không, mà tự chuốc lấy phiền muộn vô ích.

Mong sao những vì sao sáng này càng ngày càng nhiều thêm lên.

Hiên trúc – Mùa Vọng 2024

Bông Lục Bình

Kính mời đọc thêm những bài khác của tác giả tại:

<http://www.vietnamvanhien.org/TamHaiDuc.html>

www.vietnamvanhien.net

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỪ SÁCH VĂN HIẾN TRÊN MẠNG VỚI HƠN 11900 TÁC PHẨM & TIẾT MỤC